

Bestluningsforslag nr. B 86. Fremsat den 7. februar 2003 af Lissa Mathiasen (S), Sandy Brinck (S) og Morten Bødskov (S)

Forslag til folketingsbeslutning

om klarere regler for og bedre kontrol med brug af praktikanter fra tredjelande

Folketinget opfordrer regeringen til i indeværende folketingsår at fremsætte lovforslag, der sikrer klarere regler for og bedre kontrol med brugen af praktikanter fra tredjelande – særligt fra landene omkring Østersøen og fra Central- og Østeuropa.

Lovforslaget skal indeholde følgende elementer:

1. Udlændingestyrelsen skal give opholdstilladelsen til praktikanter og vide besked om deres bopæl, mens de opholder sig i Danmark, samt have besked om ind- og udrejse af landet, således at der forekommer en central registrering af alle praktikanter fra tredjelande i Danmark.
2. Godkendelse til et praktikophold i Danmark kræver, at der foreligger dokumentation for, at den unge reelt er under uddannelse i hjemlandet.
3. Et praktikophold skal godkendes af det faglige fællesudvalg. Alle arbejdsgivere/virksomheder skal godkendes som uddannelsessted, før de kan modtage praktikanter. Denne godkendelse forudsætter, at praktikken foregår under gældende løn- og arbejdsvilkår. Der kan højst gives tilladelse til 2 praktikanter ad gangen fra et tredjeland. Der skal lægges en uddannelsesplan for praktikantens ophold, og denne skal godkendes af det faglige fællesudvalg, som også har pligten til at kontrollere, om uddannelsesplanen følges.
4. Hvis en arbejdsgiver/virksomhed ikke følger uddannelsesplanen eller på anden måde misligholder sine forpligtelser over for praktikanten, skal det faglige fællesudvalg kunne fratage arbejdsgiveren/virksomheden godkendelsen som uddannelsessted. Ved underbetaling eller andre brud på gældende løn- og arbejdsvilkår skal de faglige fællesudvalg sørge for, at praktikanten får sit tilgodehavende.
5. Praktikophold skal foregå hos samme arbejdsgiver/virksomhed. Det skal ikke være muligt at flytte rundt mellem flere forskellige arbejdsgivere/virksomheder under praktikopholdet, medmindre det fremgår af uddannelsesplanen som et led i uddannelsen.

Bemærkninger til forslaget

Socialdemokraterne finder det meget værdifuldt, at vores unge benytter de muligheder, der er for at tage til udlandet og dygtiggøre sig, som led i deres uddannelse.

På tilsvarende vis er vi positive over for, at vi i Danmark tager unge mennesker fra tredjelande ind som led i deres uddannelse. Men det skal ske på en holdbar og forsvarlig måde. Derfor skal vi med alle midler sørge for, at de får den relevante uddannelse, medens de er her. Alt andet ville være uværdigt.

Antallet af praktikanter (trainees) som kommer til Danmark fra landene omkring Østersøen og fra resten af Central- og Østeuropa er i voldsom stigning. Beklageligvis er der alt for mange eksempler på, at opholdet for disse unge mere har karakter af brug af ulovlig billig arbejdskraft end af at oplære praktikanterne i fagene.

Især inden for landbruget er det et særdeles udbredt fænomen, men også inden for skovbrug, gartneri og byggebranchen vinder denne form for import af billig arbejdskraft indpas på det danske arbejdsmarked. Praktikanterne er mest populære i høsten, når der plukkes bær eller klippes pyntegrønt. Tilsvarende ser vi ofte landbrugspraktikanter, der ikke har landbrugserfaring i deres hjemland, men som er uddannet tømrer eller murer. Disse unge indgår i den daglige drift samtidig med, at de bygger en ny staldbygning eller lignende for landmanden.

Oftes ses det også, at store grupper af praktikanter ansættes samlet, uden at der er tale om uddannelse. Dermed udfører praktikanterne reelt billigt illegalt arbejde for arbejdsgiveren/virksomheden.

Der er således eksempler på bureauer for praktikantformidling, som organiserer denne trafik. Ofte cirkulerer praktikanterne mellem flere arbejdsgivere efter behov.

Der er således tale om, at billig illegal arbejdskraft forsøges lovliggjort med betegnelsen »praktikant«. Det er ganske utilfredsstillende for såvel det danske arbejdsmarked som for de enkelte praktikanter, der ikke modtager reel uddannelse under deres ophold.

Derfor er der et klart behov for at få strammet op på regelsættet vedrørende praktikanter for tredjelande. Skal det lykkes, må vi have klarhed over, hvor mange der reelt kommer til landet, hvornår de rejser ind, og tilsvarende hvornår de forlader landet. Ligesom det bør fremgå, hvor og hos hvem den enkelte er praktikant.

Udgangspunktet for disse unge må også være, at de garanteres, at praktikstedet er godkendt i Danmark, og at de sikres det uddannelsesmæssige udbytte, ved at der foreligger en uddannelsesplan for den enkelte unge.

De faglige fællesudvalg (arbejdstager- og arbejds-giverorganisationerne) har i dag kompetencen i forhold til danskere under uddannelse, derfor vil det også være naturligt, at de får tillagt samme kompetence i relation til unge fra tredjelande.

Udgangspunktet for at tage disse unge til Danmark i praktik er, at det skal være et led i deres uddannelse. Derfor bør det også sikres, at de reelt er under uddannelse, ved at der stilles krav om, at der foreligger gyldigt bevis på, at de er under pågældende uddannelse. En sådan dokumentation for påbegyndt uddannelse er relevant både for at undgå omgæelse og for at lægge en uddannelsesplan med et relevant fagligt indhold. En sådan ordning kunne tænkes gennemført, hvor de danske myndigheder i samarbejde med tredjelandes relevante myndigheder får udfærdiget sikre udvælgelses- og godkendelsesprocedurer, som kan danne grundlag for tildelingen af en praktikplads.

Tilsvarende er det vigtigt at sikre, at de unge får mest muligt ud af praktikopholdet. Derfor bør der være en begrænsning på højst 2 praktikanter pr. virksomhed ad gangen. Ligesom det ikke skal være muligt at flytte praktikanterne rundt mellem flere arbejdsgivere som billig arbejdskraft.

På samme måde som vi sikrer, at der skal være ordnede løn- og arbejdsforhold for vores unge under uddannelse, må det være en forudsætning, at parterne i de faglige fællesudvalg bliver ansvarlige for, at disse unge fra tredjelande også sikres en ordentlig uddan-

nelse, og samtidig sørger for, at overenskomstmæssige løn- og arbejdsvilkår overholdes.

Skriftlig fremsættelse

Lissa Mathiasen (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om klarere regler for og bedre kontrol med brug af praktikanter fra tredjelande.

(Beslutningsforslag nr. B 86).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.